

Revue pro sociální politiku a výzkum

INSTITUT ▾

Asociace navrhuje změnu úhrad za stravu a ubytování v pobytových službách. Stát by na ně měl přispívat jen lidem s nízkými příjmy

📅 Středa, 16.9.2026 👤 ISPV 👁️ 7 Views 🏠 Sociální služby

Asociace poskytovatelů sociálních služeb ČR (APSS ČR) představila [návrh nového systému úhrad v pobytových sociálních službách](#). Jeho cílem je změnit současný model tak, aby veřejné prostředky prioritně financovaly péči a pomoc lidem, jejichž vlastní příjmy a majetek nestačí na úhradu ubytování a stravy. Úhrada za ubytovací služby měla být stanovena ve výši „průměrovaných skutečných nákladů nebo se jim

MPSV

Pečující roku 2026: příběhy lidí, kteří dennodenně pomáhají druhým

Fórum rodinné politiky 2026 hledalo cesty, jak odstranit bariéry rodičovství

RILSA vydala Zprávu o rodině 2026. Češi děti stále chtějí, jejich plány ale často zůstávají nenaplněné

Vláda schválila střídání letního a standardního času na dalších pět let

Minimální mzda v roce 2027 vzroste na 24 900 korun

MPSV podpoří lidi s autismem a jejich rodiny 100 miliony korun z evropských fondů

MPSV plní klíčové cíle Národního plánu obnovy. Investice míří do dětských skupin, sociálních služeb i péče o ohrožené děti

bude alespoň blížít“. Návrh zároveň počítá s posílením ekonomické stability poskytovatelů sociálních služeb. Podle odhadů navrhované změny mohou do systému pobytových služeb dodatečně přinést až 1,8 miliardy korun.

Současný systém kombinuje regulované maximální úhrady klientů, příspěvek na péči, platby zdravotních pojišťoven a veřejné dotace. Část skutečných nákladů na ubytování a stravu však není pokryta úhradami klientů a je dofinancována z veřejných prostředků bez přímého zohlednění jejich individuální finanční situace. APSS ČR proto navrhuje přejít k adresnějšímu systému.

„Náš návrh vychází nejen z praxe, která je již léta běžná v západoevropských zemích, ale také z jednoduchého a spravedlivého principu. Zdravotní a sociální péči bude mít český občan vždy dostupnou, tedy bez úhrady. Za ubytování a stravu je každý odpovědný sám. A tím „každý“ myslíme buď samotného seniora, nebo jeho rodinu. Pokud na to nemá dostatek prostředků a potřebuje pomoc, stát mu pomůže prostřednictvím testované sociální dávky,“ uvádí Jiří Horecký, prezident Asociace poskytovatelů sociálních služeb ČR.

Základním principem návrhu je důsledné oddělení úhrady péče od nákladů na ubytování a stravu. Příspěvek na péči má být i nadále primárně určen na úhradu péče podle stupně závislosti. Ubytování a stravu by klient hradil ze svých příjmů a za stanovených podmínek také z části likvidních úspor. Pokud by jeho vlastní zdroje nestačily, mohla by se subsidiárně zapojit rodina, ovšem pouze při dostatečné schopnosti přispívat a za jasné stanovených sociálních a procesních podmínek. Zbývající rozdíl by následně dorovnal stát prostřednictvím dávkového systému.

Návrh přitom počítá s několika sociálními pojistkami. APSS ČR doporučuje zachovat klientovi 15 % jeho příjmu jako ochranný zůstatek a stanovit také chráněnou část jeho likvidních úspor. Při posuzování majetkové situace klienta ani osob s vyživovací

Ministerstvo hledá osobnosti a projekty, které mění pohled na stáří. Nominace na Cenu Rady vlády pro seniory jsou otevřené do 9. října

MPSV navrhuje systémovou reformu platů ve veřejné správě. Nejnižší tarif už nebude pod minimální mzdou

Vláda schválila změny podpory v nezaměstnanosti. Státu ušetří až 5 miliard korun ročně

Eurostat

When do young people leave the parental home?

SDG 4: Adult learning on the rise in the EU

Employment rate up in Q2 2026

First residence permits issued in EU up by 10% in 2025

Labour market flows in Q2 2026

4.43 million under temporary protection in July 2026

Deaths by suicide in the EU: a slight decline in 2023

How many primary school pupils are there in the EU?

Obesity rate in the EU: 16.3% in 2025

SDG 4: EU tertiary education level nears 45% in 2025

povinností se podle návrhu nemá zohledňovat vlastnictví nemovitostí. Reforma zároveň nesmí vést k tomu, že by člověk byl odmítnut nebo musel pobytovou službu opustit pouze proto, že nemá dostatek prostředků na zákonnou úhradu.

„Navrhovaný nový úhradový vzorec posiluje základní principy sociální politiky, a sice spravedlnost a solidaritu. Zároveň jde o úhradově citlivý systém, který zajišťuje, že se nikdo nemusí obávat, že ho český sociální systém nechá bez pomoci,“ doplňuje Jiří Horecký.

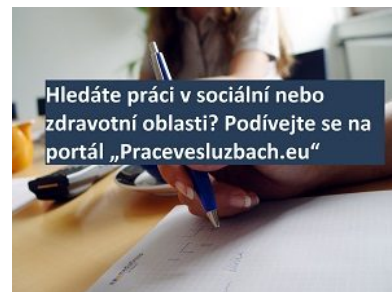
Cena by více odpovídala skutečným nákladům

APSS ČR doporučuje, aby se cena ubytování a stravy více přiblížila skutečným ekonomicky odůvodněným nákladům poskytovatele, zároveň však podléhala regulatornímu stropu a jednotným pravidlům pro uznatelné náklady. Strop by měl být pravidelně valorizován. Cílem je omezit současné nepřímé doplácení ubytovací a stravovací složky z veřejných dotací a zároveň zabránit nepřiměřeným cenovým rozdílům mezi jednotlivými zařízeními.

Podle odhadů by vyšší zapojení vlastních zdrojů mohlo přinést do sektoru sociálních služeb dodatečné příjmy ve výši 1 až 1,8 miliardy korun. Výdaje státu spojené s dorovnáním úhrad lidem s nedostatečnými prostředky APSS ČR odhaduje na 200 až 500 milionů korun. Přesné dopady je však doporučeno ověřit před případným zavedením systému mikrosimulační analýzou.

Změna vyžaduje legislativní úpravy

Nový systém by vyžadoval změny zákona o sociálních službách, prováděcí vyhlášky i dávkové legislativy a vyhodnocení současné úpravy vyživovací povinnosti v občanském zákoníku. APSS ČR proto navrhuje postupné zavádění reformy. První fázi by tvořila datová a analytická příprava v délce přibližně 6 až 12

Hledání

VYUŽÍVÁ TECHNO

měsíců, včetně nákladových šetření, mikrosimulace dopadů a přípravy metodiky uznatelných nákladů.

Zvláštní ochrana by měla platit také pro stávající klienty pobytových služeb, aby případná změna nevedla ke skokovému zvýšení jejich spoluúčasti.

Návrh podle APSS ČR vychází z principu, že veřejná solidarita má být adresná: stát má garantovat dostupnost potřebné sociální a zdravotní péče bez ohledu na příjem a majetkovou situaci člověka, zatímco veřejná pomoc s úhradou ubytování a stravy má směřovat především k těm, jejichž vlastní prostředky na pokrytí těchto nákladů nestačí. Obdobné příjmové či majetkové testování spoluúčasti je využíváno také v řadě zemí OECD.

„Systém nemá vytvářet ekonomickou motivaci volit pobytovou službu pouze proto, že je pro konkrétní domácnost levnější než kombinace zajištění bydlení, stravy a terénních služeb v domácím prostředí. Přednost mají mít komunitní sociální služby a neformální péče a systém úhrad nemá vytvářet ekonomickou motivaci pro volbu pobytové sociální služby.“, uvádí návrh mezi důvody, proč změnu úhrad přijmout.

Návrh dále například specifikuje podmínky finanční spoluúčasti rodinných příslušníků za úhradu pobytu a stravy.

Celé znění návrhu je dostupné v sekci Vydáváme → Manažerská shrnutí a stanoviska na [webu APSS ČR](#), popřípadě si ho [můžete přečíst zde](#).

Zdroj: Asociace poskytovatelů sociálních služeb ČR (APSS ČR)

(- redakčně upraveno -)

Ilustrační foto: Ageing Better

← Dokument (APSS ČR): Návrh nového systému úhrad v pobytových sociálních službách

Copyright © 2026 Institut pro sociální politiku a výzkum,
z.s.

